

hunc scopolum uitaueris, & in uiris quoque abstineris à tunica uasa seminaria inuolente, musculum uersus medium abdominis promptissime duces. Caterum ubi ad mediam usque recti musculi amplitudinem peruentum erit, pertinacius cum ascendente musculi tendine, obliqui descendentes tendendo uidebitur, quem ut integrum, & non uulneratum lacerum ue ad lineam (quæ in abdominis medio ambientibus merito, quod illi nulla sub sit caro, candidior apparet) disseces, impossibile arbitror, ut cunctæ acuta nonacula usus fueris, nam retusiori nihil prorsus promouebis. Quamobrem reflexo pendenteq; à media recti musculi amplitudine primo abdominis musculo, ascendente, qui secundus est, similiter aggredieris, ducta nimirum à pubis osse, per superiorem ilium ossis regionem, & lumborum uertebrae, & fines quatuor inferiorum costarum sectione, quæ ab his omnibus musculum separare possit, & ab illo etiam respirationis musculi abstineat, qui decima & undecima costæ potissimum inseritur. Post sectionem, musculi huius principia hamulo aut unguibus attolles, & à transuerso, cui infidet, in priora procedens liberabis. Quod usque ad exteriorem costam, latus uel recti musculi eius lateris, cuius sectionem administras, mediocri negotio perferes, si modo in uiris uasorum seminalium tunicis (quæ ad testium musculorum sectionem seruandæ sunt) animum adhibeas, ne una etiam illæ præscindantur. Vbi uero recti musculi latus externum membranosus oblique ascendente musculi tendo spectat, acutiori nouacula separandus est, neque id quidem oscitanter, ne totum obliqui musculi tendine pertundas, ipsumq; hic finire arbitreris. Tantus enim huius tendinis cum transuersi musculi neruosa exilitate iuxta externum recti musculi latus, occurrit nexus, ut aliquando obliqui ascendente tendine diuidi putauerim, & unam ipsius partem transuerso musculo conatam, sub rectis musculis procedere, altera uero super rectos expandi arbitratus fuim, atque id potissimum supra umbilici regionem est cõspectus. Verum si ad amissum oblique ascendente tendinem à transuerso liberaueris, recto musculo illum super sterni cõperies, à quo ad albam usque abdominis lineam accuratè separandus uenit, quod in carnosius recti musculi partibus factum est promptissimum, at in neruosis illis recti musculi inscriptionibus arduum esse obseruabis. Obliquorum enim tendo pertinacius in his recto musculo, quam in reliquis sedibus, ubi carnosus est, conascitur, neq; adeo promptè ab illis examissim discedit, aut potius cradit. Hic modò doceberis, qui ascendente descendenteq; tendines, circa abdominis mediū inuicem conascantur, ubi recti musculi mediæ amplitudini (quæ interior est) incumbunt, & arduè, nec nisi maxima industria, & acutiori nouacula, ad albam usque abdominis lineam separari queunt. Caterum posteaquam unius lateris, cuius iam sectionem aggredieris, obliquos abdominis musculos ad albam usque lineam perduxeris, expende, qualiter obliquorum tendines, rursus transuersorum tenuitatibus in ea abdominis regione adnascantur, qua recti musculi ab inuicem magis seiunguntur. Vtroq; obliquo musculo in illud cadaueris latus, quod mens in cubit pendere, sola manu rectum musculum à transuersi neruea tenuitate separabis, dextræ manus digitis ab exteriore musculi latere iniectis, & secundum abdominis longitudinem hinc inde sub musculo ductis. Quum primum rectus musculus à transuerso abscellit, integrum est, recti musculi fibras una cum transuersis illis inscriptionibus contueri, ac tandem musculum à thorace nouacula liberatū, ab abdomine detrahere ita tamen, ut adhuc pubis ossi hæreat, ipsiusq; hic initium accuratè examines. At quum hunc à pectore in cane, aut simia adimes, studendum est, ne continuū illi membranum tendine simul auferas, aut uulneres, qui secundum pectoris longitudinem, à recto musculo, ad primam thoracis costam porrigitur, ac reuera in eiusmodi animantibus recti pars esse conspiciuntur. Est autem hic tendo musculus uel, à quo in musculi brachii pectori ad ducētis administratio præcepti quoque abstinentium, & num homines hunc cum simijs communem habeant indagandum. Transuersum pari modo, quo obliquos aggressus es, opportune administrabis, ducta similiter leui sectione à pubis osse, per ilium os, & transuersos uertebrae lumborum processus, aut potius musculorum dorsum hic mouentiū exterius latus, atq; demum ad fines spuriarum costarum, quæ intacto peritoneo solū musculū penetret. Mox transuersi principia hamulo eleuabis, et nouacula, quam poteris, attēssimè à peritoneo paulatim liberabis, donec ad neruosam ipsius deuenieris exilitatē, quæ maiori adhibita cura, à peritoneo ita separanda est, ut neq; peritoneum, neq; tendo, neruosa uel ea tenuitas laceretur. quod quidem non adeo arduū est, atq; operosum, & precipue iuxta abdominis elatiora non procul à pectore, nam in summe tendo ipse (ut etiam peritoneum) nimis quam tenuis occurrit. Nunc uero ubi & hunc musculū ad mediū abdominis perduxeris, ac à peritoneo, ut licuit, optimè liberaueris, rursus in suum locū quatuor huius lateris musculos repones. Mox cadauere in dorsum reflexo, secundum administrandi rationem aggredieris, quæ à tendinum finibus, in abdominis medio auspicatur. Duces itaq; à pectoris osse ad pubem usque, per totam abdominis longitudinem, super mediū recti musculi eius lateris, cuius

Candidior in
abdomine li-
nea.
Obliqui ascen-
dentes.

Nexus ner-
uosa tenuita-
tis oblique a-
scen. musc. cum
transuerso.

Recti admi-
nistratio.

Transuersi.

Altera abdo-
minis musculo-
rum admini-
stratio, uerfus
ipsorum ini-
tia.
Obliqui descen-
dentes.

cuius administrationem moliris, adeo leuem sectionem, ut nihil præter oblique descendente musculi tendinem penetrer. Atque hanc sectionem ad mediam recti musculi amplitudinem tandem scribo, quod nollem frustra per albam lineam, quæ in abdominis medio occurrit, eam sectionem experiri, si quidem impossibile arbitror descendente tendinem non uulneratum, & illa quoque ascendente tendine, scorsum liberare, quamquam & ab alba linea interdum sectionem inchoari non improbaui, ut cunctæ etiam laceratos tendines inuicem separares. Quapropter hac illa uel sectione ducta, adnatis hamulo descendente tendinem attollere, ac à subiecto ipsi musculo nouacula dissecare, quousque uniuersum musculum, uersus dorsum spinam undique liberatum deduxeris, post hunc, ascendente tendinem à recto separabis, principium separationis ab alba linea exorsus. In hoc opere rursus intueberis, qui tendo ille transuersi musculi inscriptionibus adnascatur, ac cum neruosa transuersi musculi tenuitate, ad externum recti musculi latus coalescat. Insuper à reliqua transuersi musculi parte, oblique ascendente auelles ipsum à pubis & coxendicis & ilium ossibus, & inferioribus thoracis costis, ad lumborum usque uertebrae spinas abscans. Rectum similiter, ut alterius lateris dissecasti, à transuerso musculo attolles, & ipsius capite à pubis osse absceto, illum super thoracem reflectes. Mox recta sectione secundum albam lineam longitudinem ducta, quæ duntaxat neruosam transuersi musculi tenuitatem illa peritoneo diuidat, conaberis eam à peritoneo diligenter separare, quod quidem in homine, & potissimum iuxta pubem, uasorumq; seminalium transitum, facturus es difficillimè, in porcis autem minimo negotio. Caterum transuersi musculi, tendine usque ad carnem ipsius regionem à peritoneo, liberato, cum quoque tantisper auferes quousque uniuersus musculus à peritoneo dissectus pendeat. Integrum iam quoque est, & huius lateris musculos in pristinum locum reponere, & ad amissim eorum formam, situm, & fibrarum ductus examinare, ac demum resectis illis, ad testium musculos te accingere.

Obliqui ascen-
dentes.

Recti.

Transuersi.

DE VIRILIVM TESTIVM ET MULIE- bris uteri musculis. Caput XXXIII.

LICVISSET hic aliquot Quinti libri figuras reponere, ex quibus testium uteriq; musculorum natura utriusque peti posset, uerum ne easdem figuras diuersis in locis proponeremus, hic tantum adijcimus, in quibusdam figuris presentes musculi conspici queant. Testis itaque musculus, nonnihil spectatur tertia tabula ad 1, & uigesima secunda figura Libri quinti 4. Uteri autem musculus a substantia eiusdem Libri uigesima quarta figura ad characterem O, uti fieri potuit, exprimitur.

a 22. lib. 5.
d. atque ex
illa figura
et 20. scri-
bitur hic sub-
sequenti
petes.

b 22. lib. 5.
a. 22. lib. 5.
c 22. lib. 5.
f. r.

d 22. lib. 5.
E. r.

e 22. lib. 5.
f. r.

At tempestiuum est, ad musculorum thoracem & dorsum & femur mouentium inspectionem, peritoneum administrare, atque cum eo quoque testium musculos aggredi. Pertingunt itaque ad unumquemque testem, sin-
guli musculi graciles admodum, ex ea uasorum seminalium & testis tunica
efformati, quæ à peritoneo principium ducens, uasa simul cum teste conti-
net. Hæc enim in posteriori ipsius sede ilico, in ipso à peritoneo exortu,
longis, ac inuicè sibi proximis, carneisq; fibris ita adaugetur, ut fibræ illæ
gracilis oblongiq; musculi naturam expriment, qui illi testis tunicae semper innatus deorsum
protenditur, ac tandem iuxta infimam testis sedem, una cum illa tunica uasi ei seminario applan-
tatur, quod à testibus iam paratum semen assumit, idq; sursum in peritonei amplitudinem de-
ducens, in uesicæ ceruicem se profundit. Neq; aliqua prorsus parte, testibus, aut seminarijs ua-
sis tunica illa pertinaciter adnascitur, quam ubi simul cum musculosa ipsius substantia, insertio-
nem ad eius uasis inflexum molitur, qui ad infimam testis sedem reflectitur adeo, ut musculus
ipse nusquam testem contingat. Respondet itaq; testis musculus illis, qui ex carnosâ membrana
efformantur, quandoquidem is aliud nihil prorsus est, quam carneæ fibræ uasorum semina-
lium, & testis inuolucro innatae, quemadmodum carnosæ membranæ musculi, carneis quo-
que fibris per membranam digestis constituuntur. Porro testium musculorum beneficio, uiri
arbitrario motu testis modicè (ut & ipsi musculi graciles tenuesq; sunt) sursum alliciunt, ne
testes plus a quo laxati, ac ad anteriora pendentes, nimio oneri seminarijs uasis sint. Hunc u-
sum musculi in coitu potissimum præstant, si enim testes uasis seminarijs oneri semper essent,
atque hæc ad inferiora protracta perpetuo arctarentur, non adeo commodè semen transmittē-
rent, atque modò, quum testium à musculis iam attractorū pondere subleuata, magis patefunt.
Constat itaq; musculos hos (qui nequissimè Græcis uocantur) ex eorum classe censendos esse,
qui

Virilis testis
musculus.